

รายงานการประชุม
คณะกรรมการกำกับดูแลสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๔
ณ ห้องประชุม ชั้น ๕ อาคาร ๑ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ และประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

5 **ผู้มาประชุม**

๑. ศาตราจารย์สุพิชชา จันทโรยธา		ประธาน
๒. นางสาวสิริกาญจน์ สุวรรณจริตกุล	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	อนุกรรมการ
๓. นายศุภกิจ บุญศิริ	กรมโรงงานอุตสาหกรรม	อนุกรรมการ
๔. นางสาวพรพิมล เจริญส่ง	กรมควบคุมมลพิษ	อนุกรรมการ
๕. นายพิสิฐ สุนทรภักย์	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ	อนุกรรมการ
๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จเด็จ เย็นใจ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๗. นายวิจารณ์ สิมาฉายา	มูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย	อนุกรรมการ
๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อาทิตย์ เพชรศศิธร		อนุกรรมการ
๙. นายรุจพันธ์ เกตุกล้า	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๐. นายภานุพงศ์ พินภุช	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๑. นายทศพล สันถนอมตรี	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒. นายไชยยศ สุนทรภา	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ	ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายสมเจตน์ สุตประเสริฐ	วิศวกรนิวเคลียร์ชำนาญการพิเศษ	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
๒. นางสาวนิราวรรณ ปวีณะโยธิน	วิศวกรนิวเคลียร์ชำนาญการพิเศษ	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
๓. นางสาวธนาภรณ์ ศรีแก้ว	วิศวกรนิวเคลียร์ชำนาญการ	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
๔. นางชัชภฤดา อัสวภูไชย	นักฟิสิกส์รังสีชำนาญการ	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
๕. นายสรทศ ตันติธีรวิทย์	วิศวกรนิวเคลียร์ชำนาญการ	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
๖. นางสาวอัจฉรารัตน์ ฉายเหมือนวงศ์	นักฟิสิกส์รังสีปฏิบัติการ	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

เริ่มประชุมเวลา ๙.๓๐ น.

ประธานกล่าวเปิดประชุม และดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

10 ประธานกล่าวต้อนรับและแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ปัจจุบันกากกัมมันตรังสีเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เนื่องจากเป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อสาธารณสุข ซึ่งประชาชนกำลังให้ความสนใจและมีความวิตกกังวล จึงขอขอบคุณ

15 อนุกรรมการทุกท่านที่เกี่ยวข้องเป็นอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่สำคัญในการพิจารณาออกกฎระเบียบเกี่ยวกับการ

กำกับดูแลสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสีของประเทศไทย ตามมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติพลังงาน

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องการรับรองรายงานการประชุม

ไม่มี เนื่องจากเป็นการประชุมครั้งแรก

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่เสนอให้ที่ประชุมทราบ

๓.๑ คำสั่งคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ ที่ ๖/๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี

ฝ่ายเลขานุการแจ้งให้ที่ประชุมทราบถึงคำสั่งคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ ที่ ๖/๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

นายพิสิฐ สุนทรภักย์ (ผู้แทนสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ) เสนอให้แก้ไขหรือปรับปรุงคำสั่งเพื่อขยายอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการชุดนี้ ให้สามารถกำกับดูแลกากกัมมันตรังสีทั้งหมดในประเทศแบบครบวงจรได้ เนื่องจากขอบเขตอำนาจของคณะกรรมการชุดนี้จำกัดอยู่เพียงการกำกับดูแลสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสีเท่านั้น ไม่ครอบคลุมถึงการกำกับดูแลกากกัมมันตรังสีทั้งหมดในประเทศ นอกจากนี้ปัจจุบันยังมีกากกัมมันตรังสีเช่น กากของเหลือจากการทำเหมืองแร่ วัสดุกัมมันตรังสีตามธรรมชาติ (Naturally Occurring Radioactive Material หรือ NORM) และขี้เถ้าฝุ่นโลหะปนเปื้อนรังสีในปริมาณหลายร้อยตัน ซึ่งกากกัมมันตรังสีเหล่านี้ไม่ได้อยู่ในระบบและยังไม่มี การกำกับดูแลอย่างเพียงพอ

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบ

๓.๒ ร่างกฎกระทรวงศักยภาพของผู้ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี การอนุญาตและการเลิกดำเนินการให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี พ.ศ.

ก่อนแจ้งเรื่องร่างกฎกระทรวงศักยภาพของผู้ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี การอนุญาตและการเลิกดำเนินการให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี พ.ศ. ฝ่ายเลขานุการได้สรุปข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการกำกับดูแลกากกัมมันตรังสีในประเทศไทยเพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ที่ประชุม

ผศ.จเด็จ เย็นใจ (ผู้แทนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) สอบถามว่า กรณีที่มีการครอบครองแร่ยูเรเนียม ยูเรเนียมไตรออกไซด์ (UO₃) เค้กเหลือง (yellow cake) หรือวัสดุนิวเคลียร์ที่ไม่ใช้งานแล้ว ต้องจัดการอย่างไร เนื่องจากวัสดุเหล่านี้ไม่อยู่ในคำจำกัดความของกากกัมมันตรังสี

ฝ่ายเลขานุการชี้แจงว่า วัสดุเหล่านี้เป็นวัสดุนิวเคลียร์ ถึงแม้ว่าจะไม่ใช้งานแล้วก็ไม่ถือว่าเป็นกากกัมมันตรังสี จึงต้องจัดการในลักษณะวัสดุนิวเคลียร์คือ ต้องส่งมอบให้กับผู้รับใบอนุญาตรายอื่น หรือส่งออกนอกประเทศ โดยอาจส่งกลับประเทศผู้ผลิตก็ได้

ฝ่ายเลขานุการแจ้งว่า ร่างกฎกระทรวงนี้อยู่ระหว่างการนำเสนอให้คณะรัฐมนตรีเห็นชอบอีกครั้งหนึ่ง คาดว่าจะประกาศใช้ภายในปี ๒๕๖๔ ร่างกฎกระทรวงนี้ประกอบด้วย ๕ หมวด และบทเฉพาะกาล เนื่องจากปัจจุบันสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ สทน. เป็นผู้ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสีเพียงรายเดียวในประเทศไทยและมีสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสีอยู่ก่อนแล้ว สทน. จึงต้องยื่นขอรับใบอนุญาตดำเนินการภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้มีผลบังคับใช้ ตามบทเฉพาะกาล

นายพิสิฐ สุนทรภักย์ (ผู้แทนสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ) ให้ความเห็นว่า คำว่า “จัดเก็บ” ที่ปรากฏอยู่ในคำจำกัดความ ข้อ ๑ (๑) สถานที่ให้บริการก่อนการขจัดกากกัมมันตรังสี (predisposal facility) และ (๒) สถานที่ให้บริการขจัดกากกัมมันตรังสี (disposal facility) ทั้ง ๒ กรณีมีความหมายแตกต่างกัน แต่ใช้คำเดียวกัน อาจทำให้เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนได้ อีกทั้งไม่สอดคล้องกับศัพท์พจนานุกรมนิวเคลียร์ที่อธิบายความหมายของ predisposal และ disposal ไว้ดังนี้ predisposal หมายถึง การเตรียมขจัดกากกัมมันตรังสี ขั้นตอนการดำเนินการใดๆ ก่อนการขจัดกากกัมมันตรังสี เช่น การเตรียมบำบัดกาก การบำบัด การปรับสภาพ การเก็บรักษา และการขนส่ง ส่วน disposal หมายถึง การดำเนินการ เก็บกากกัมมันตรังสี ไว้ในสถานที่ที่เหมาะสม โดยไม่มีการนำกลับมาใช้อีก

ผศ.จเด็จ เย็นใจ (ผู้แทนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) สอบถามว่า สถานที่ให้บริการประเภท predisposal และสถานที่ให้บริการประเภท disposal มีการกำหนดศักยภาพ เงื่อนไขและรายละเอียดการขออนุญาตเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร เหตุใดจึงกำหนดไว้เป็น ๒ ประเภท

ฝ่ายเลขานุการชี้แจงว่า ปัจจุบันในประเทศไทย สทท. เป็นผู้ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสีแบบ predisposal เท่านั้น ร่างกฎกระทรวงนี้จึงกำหนดสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสีเป็น ๒ ประเภทตามลักษณะการดำเนินการ ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานของทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (IAEA) ทั้งนี้ ร่างกฎกระทรวงนี้ได้กำหนดภาพรวมการขออนุญาตทั้งหมดของสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี ผู้ประกอบการของสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสีทั้ง ๒ ประเภท ต้องขออนุญาตใช้พื้นที่ ก่อสร้าง ดำเนินการ และเลิกดำเนินการเหมือนกัน แต่เอกสารที่ต้องยื่นประกอบการขออนุญาตมีรายละเอียดที่แตกต่างกัน

นายศุภกิจ บุญศิริ (ผู้แทนกรมโรงงานอุตสาหกรรม) สอบถามว่า หมวด ๓ การขออนุญาตก่อสร้างฯ เอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านวิศวกรรมต้องมีลายมือชื่อรับรองจากวิศวกรหรือใบรับรองใด ๆ หรือไม่

ฝ่ายเลขานุการชี้แจงว่า สถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสีใช้บทบัญญัติของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์โดยอนุโลม จึงได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานและกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร แต่ผู้รับใบอนุญาตก่อสร้างต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งต้องมีมาตรฐานเกี่ยวกับความมั่นคงแข็งแรงและความปลอดภัยไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยโรงงานและกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร อย่างไรก็ตามในการพิจารณาแบบก่อสร้างต้องพิจารณาลายมือชื่อรับรองด้วย โดยยึดหลักในการพิจารณาว่าต้องไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยโรงงานและกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

นายพิสิฎฐ์ สุนทรภักย์ (ผู้แทนสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ) ให้ความเห็นว่า หมวด ๕ การอนุญาตเลิกดำเนินการให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี สามารถกระทำได้ในบางกรณี เช่น หากเป็นสถานที่ให้บริการก่อนการขจัดกากกัมมันตรังสี (predisposal facility) สามารถดำเนินการรื้อถอน อาคารต่าง ๆ ได้ เนื่องจากการจัดเก็บกากกัมมันตรังสีเป็นลักษณะแบบไม่ถาวร แต่หากเป็นสถานที่ให้บริการขจัดกากกัมมันตรังสี (disposal facility) การขจัดเก็บกากกัมมันตรังสีเป็นลักษณะแบบยาวนานและถาวร ไม่สามารถรื้อถอนได้ อันจะขัดต่อวัตถุประสงค์การจัดการกากกัมมันตรังสี จึงอาจมีปัญหาจากการบังคับใช้กฎหมายในอนาคตได้

นายพิสิฎฐ์ สุนทรภักย์ (ผู้แทนสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ) ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ในบทเฉพาะกาลข้อ ๔๕ วรรคสอง กรณีผู้ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสีประสงค์จะดำเนินกิจกรรมอื่นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี หรือประสงค์จะตั้งสถานที่ให้บริการเพิ่มเติมภายหลังที่กฎกระทรวงฉบับนี้บังคับใช้ ไม่ได้ระบุชัดเจนว่าผู้ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสีนั้น ต้องดำเนินการขอรับใบอนุญาตตั้งแต่ขั้นตอนใด

ฝ่ายเลขานุการชี้แจงว่า ร่างกฎกระทรวงนี้ได้ผ่านการตรวจพิจารณาจากคณะกรรมการกฤษฎีกาและอยู่ในขั้นตอนการเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว จึงไม่สามารถแก้ไขได้ อย่างไรก็ตามหากมีการทบทวน ปรับปรุงกฎกระทรวงนี้ในอนาคต จะดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่อไป

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเสนอให้ที่ประชุมพิจารณา

ร่างประกาศคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติเรื่อง การจัดทำรายงานวิเคราะห์ความเหมาะสมของพื้นที่ตั้งสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี พ.ศ.

นางสาวนิราวรรณ ปวีณะโยธิน ผู้ร่างประกาศฉบับนี้ได้สรุปข้อมูลเบื้องต้นให้ที่ประชุมทราบก่อนเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาร่างประกาศ ดังนี้

- ร่างประกาศฉบับนี้เป็นการกำหนดรายละเอียดของรายงานวิเคราะห์ความเหมาะสมของพื้นที่ตั้งสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี ซึ่งเป็นรายงานฉบับแรกที่ผู้ประสงค์จะตั้งสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสีต้องยื่นประกอบคำขอรับใบอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อตั้งสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี

- ร่างประกาศนี้ใช้กับผู้ประสงค์จะตั้งสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสีเท่านั้น สำหรับผู้ที่จัดการกากกัมมันตรังสีด้วยตนเองเช่น โรงพยาบาล โรงงาน หรือกาก NORM ไม่ต้องขออนุญาตและไม่ต้องทำรายงานตามร่างประกาศนี้

● เนื่องจากสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสีใช้พบัญญัติของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ โดยอนุโลม เนื้อหาในร่างประกาศนี้จึงคล้ายคลึงกับประกาศคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติเรื่อง การจัดทำรายงาน วิเคราะห์ความเหมาะสมของพื้นที่ตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์แต่ได้ปรับรายละเอียดให้เหมาะสมกับการจัดการ กากกัมมันตรังสี ซึ่งเอกสารอ้างอิงที่นำมาใช้คือเอกสารของ IAEA ที่เกี่ยวกับสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี

ฝ่ายเลขานุการแจ้งว่า สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือแจ้งว่า เนื่องจากการขอรับใบอนุญาต ให้ใช้พื้นที่เพื่อตั้งสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องยื่นรายงานวิเคราะห์ความเหมาะสม ของพื้นที่ตั้งสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสีก่อนจึงจะขอรับใบอนุญาตได้ เพื่อไม่ให้เกิดอุปสรรคในการดำเนินงาน จึงเห็นควรให้สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติเร่งรัดออกร่างประกาศฉบับนี้

ฝ่ายเลขานุการได้สอบถามในที่ประชุมว่าจะพิจารณาร่างประกาศฉบับนี้เป็นรายชื่อ หรือจะพิจารณา เฉพาะประเด็นที่ต้องแก้ไขหรือมีปัญหา ที่ประชุมเห็นควรให้พิจารณาร่างประกาศเป็นรายชื่อ

นายพิสิฐ สุทรภักย์ (ผู้แทนสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ) สอบถามว่า ข้อ ๒ คำว่า “เขตชีวภาค” ทางกรมทรัพยากรธรรมชาติใช้คำว่า “เขตชีวมณฑล” ร่างประกาศนี้ควรใช้คำใด

ผู้ร่างประกาศชี้แจงว่า “เขตชีวภาค” เป็นคำที่กำหนดตามกฎหมายกระทรวงจัดการกากกัมมันตรังสี หากใช้คำว่าเขตชีวมณฑลจะไม่สอดคล้องกับกฎหมายที่ประกาศใช้แล้ว

ผศ.จเด็จ เย็นใจ (ผู้แทนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) สอบถามว่า ร่างกฎกระทรวงศักยภาพผู้ให้บริการ จัดการกากกัมมันตรังสีกำหนดแบ่งสถานที่ให้บริการเป็น ๒ ประเภทคือ สถานที่ให้บริการแบบ predisposal และ สถานที่ให้บริการแบบ disposal แต่ร่างประกาศฉบับนี้ให้คำจำกัดความเฉพาะสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี โดยการฝังกลบใกล้ผิวดิน ฝังใต้ผิวดิน และฝังใต้ดิน ซึ่งเป็นสถานที่ให้บริการแบบ disposal เท่านั้น ดังนั้นควรเพิ่มคำจำกัด ความสถานที่ให้บริการแบบ predisposal ในร่างประกาศนี้ด้วยหรือไม่ เนื่องจากร่างประกาศนี้มีการกล่าวถึงสถานที่ ให้บริการแบบ predisposal นอกจากนี้สถานที่ให้บริการแบบ predisposal มีการกำหนดศักยภาพและเงื่อนไขและ รายละเอียดการขออนุญาตเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

นางสาวสิริกาญจน์ สุวรรณจริตกุล (ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา) กล่าวว่า คำจำกัด ความของสถานที่ให้บริการก่อนการขจัดกากกัมมันตรังสี มีปรากฏอยู่ในร่างกฎกระทรวงศักยภาพของผู้ให้บริการ จัดการกากกัมมันตรังสี การอนุญาตและการเลิกดำเนินการให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี พ.ศ. แล้ว อีกทั้ง ร่าง ประกาศฉบับนี้อธิบายถึงสถานที่ให้บริการแบบ disposal เป็นหลัก โดยมีได้เน้นหรือให้ความหมายพิเศษเพิ่มเติมสำหรับ สถานที่ให้บริการแบบ predisposal จึงอาจไม่จำเป็นต้องเพิ่มคำจำกัดความสำหรับสถานที่ให้บริการแบบ predisposal ในร่างประกาศฉบับนี้

ผู้ร่างประกาศชี้แจงว่า ร่างประกาศฉบับนี้บังคับใช้กับสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสีทั้ง ประเภท predisposal และ disposal แต่เอกสารที่ต้องยื่นประกอบการขออนุญาตบางรายการมีรายละเอียดที่ แตกต่างกัน ซึ่ง ปส. กำลังจัดทำแนวปฏิบัติ (guideline) สำหรับการขออนุญาตแต่ละประเภทอยู่

ผศ.จเด็จ เย็นใจ (ผู้แทนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) สอบถามว่า กรณี สทน. จะรับกากกัมมันตรังสีที่ เกิดขึ้นจากอุตสาหกรรมมาเก็บไว้ เพื่อรอการขจัดกากกัมมันตรังสีต่อไป หรือกรณีที่ สทน. สร้างอาคารเพื่อเก็บกาก กัมมันตรังสี (ฝุ่นเหล็ก) เสร็จแล้ว แต่ยังไม่ไต่ย้ายฝุ่นเหล็กมาเก็บไว้ สทน. ต้องขออนุญาตใช้พื้นที่เพื่อตั้งสถานที่ ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสีหรือไม่

ผู้ร่างประกาศชี้แจงว่า หาก สทน. ยื่นขอดำเนินการก่อนที่ร่างกฎกระทรวงศักยภาพฯ ประกาศใช้ ก็ ไม่ต้องยื่นขอรับใบอนุญาตใช้พื้นที่เพื่อตั้งสถานที่ให้บริการฯ แต่หากกฎกระทรวงศักยภาพฯ มีผลบังคับใช้แล้ว สทน. ต้องดำเนินการขออนุญาตภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่กฎกระทรวงศักยภาพฯ มีผลบังคับใช้

นายพิสิฐ สุทรภักย์ (ผู้แทนสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ) สอบถามว่า กรณีการขจัดกากกัมมันตรังสี ฝังในหลุมแบบ borehole จะจัดอยู่ในประเภทการขจัดกากกัมมันตรังสีโดยการฝังกลบใกล้ผิวดิน ฝังใต้ผิวดิน หรือฝังใต้ดิน

ผู้ร่างประกาศชี้แจงว่า ตามข้อกำหนดในของเอกสารของ IAEA ไม่มีการแบ่งระดับที่ชัดเจน มีการกำหนดข้อมูลที่ต้องการแบบกว้าง ๆ และมีความคล้ายคลึงกัน ร่างประกาศนี้จึงใช้ระดับความลึกใต้ผิวดินตามที่กำหนดเป็นเกณฑ์แบ่งระดับความละเอียดของข้อมูลที่ต้องมีในรายงานเช่น กรณีของ borehole หากหลุมลึกเกินกว่า ๓๐ เมตร ต้องให้ข้อมูลตามที่กำหนดแบบวิธีการฝังใต้ดิน

5 ผู้ร่างประกาศชี้แจงเพิ่มเติมว่า วัตถุประสงค์ในการขอข้อมูลของพื้นที่ตามร่างประกาศนี้ เพื่อให้ทราบว่าจะสร้างสถานประกอบการประเภทใด มีการดำเนินการและกิจกรรมใด ประเภทกากกัมมันตรังสีที่จัดการรายละเอียดของพื้นที่ที่จะตั้งสถานประกอบการ มีความเหมาะสมและปลอดภัยหรือไม่ และเพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการออกแบบสถานที่ให้บริการจัดกากกัมมันตรังสี ผลกระทบที่อาจเกิดต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อม การเตรียมพร้อมต่อเหตุฉุกเฉิน และการบริหารจัดการโครงการ

10 ประชาชนแสดงความคิดเห็นว่า ข้อ ๒ สถานที่ให้บริการจัดกากกัมมันตรังสีโดยการฝังกลบใกล้ผิวดิน (near surface landfill) หมายความว่า สถานที่สำหรับขจัดกากกัมมันตรังสีที่มีความลึกไม่เกิน ๓๐ เมตร **โดยไม่มีโครงสร้างทางวิศวกรรมเพื่อกักกันและแยกนิวไคลด์กัมมันตรังสีออกจากเขตชีวภาค** ถึงแม้ว่าการฝังกลบใต้ผิวดินจะใช้กับกากกัมมันตรังสีที่มีค่าครึ่งชีวิตสั้นมากก็ตาม แต่การกำหนดให้ไม่ต้องมีโครงสร้างทางวิศวกรรมดังกล่าว จึงมีความเป็นไปได้ที่คน สัตว์ ต้นไม้ หรือรากต้นไม้อาจเข้าถึงสถานที่เก็บกากกัมมันตรังสีได้ง่าย อาจทำให้ไม่ปลอดภัย

15 และประชาชนอาจเกิดความวิตกกังวลได้ จึงขอให้ผู้ร่างปรับใช้คำใหม่ให้มีความปลอดภัยมากขึ้น

ผู้ร่างประกาศและฝ่ายเลขานุการรับไปแก้ไขปรับคำใหม่ให้เหมาะสม และจะเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาในครั้งถัดไป

นางสาวสิริกาญจน์ สุวรรณจริตกุล (ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา) เสนอให้แก้ไขคำนิยาม "สถานที่ให้บริการจัดกากกัมมันตรังสีโดยการฝังใต้ดิน" เป็น สถานที่สำหรับขจัดกากกัมมันตรังสีที่มีความลึกเกินกว่า

20 ๓๐ เมตร มีโครงสร้างทางวิศวกรรมเพื่อกักกันและแยกนิวไคลด์กัมมันตรังสีออกจากเขตชีวภาค หรือสถานที่สำหรับขจัดกากกัมมันตรังสีที่มีความลึกเกินกว่า ๓๐๐ เมตร (geologic disposal facility) และมีโครงสร้างทางธรณีที่มีความมั่นคงแข็งแรง ซึ่งสามารถกักกันและแยกนิวไคลด์กัมมันตรังสีออกจากเขตชีวภาคได้

ประธานแจ้งที่ประชุมว่า เนื่องจากมีวาระด่วนที่ต้องขอความเห็นที่ประชุม เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติโดยมีกำหนดประชุมในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ ทั้งนี้ ขอให้ฝ่ายเลขานุการแก้ไขร่างประกาศนี้

25 ตามข้อเสนอแนะ โดยเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาต่อในครั้งถัดไป

มติที่ประชุม ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติให้ฝ่ายเลขานุการแก้ไขร่างประกาศฉบับนี้ตามข้อเสนอแนะในที่ประชุม และนำส่งให้คณะกรรมการทุกท่านพิจารณาล่วงหน้าก่อนการประชุมครั้งถัดไป

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

เรื่อง **ประเด็นอำนาจหน้าที่และแนวทางในการพิจารณาร่างนโยบายการจัดการกากกัมมันตรังสีของประเทศไทย พ.ศ.**

30

ฝ่ายเลขานุการได้แจ้งความเป็นมาและความสำคัญของร่างกรอบนโยบายแห่งชาติว่าด้วยการจัดการกากกัมมันตรังสีและเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วโดยสรุปว่า เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ประเทศไทยโดยสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ (ปส.) ได้รับการสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญจาก IAEA มาช่วยจัดทำร่างนโยบายการจัดการกากกัมมันตรังสีและเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วแห่งชาติ โดยมี สทท. เข้าร่วมในการจัดทำร่างนโยบายดังกล่าวด้วย และได้ดำเนินการทบทวนปรับปรุง

35 แก้ไขร่วมกันระหว่าง ปส. และ สทท. เป็นระยะ ๆ และเมื่อเดือนมกราคม ๒๕๖๓ คณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติมีมติให้เสนอร่างกรอบนโยบายแห่งชาตินี้ต่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาก่อน ทั้งนี้ ปัจจุบันประเทศไทยเป็นภาคีสัญญาร่วมว่าด้วยความปลอดภัยของการจัดการเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วและความปลอดภัยของการจัดการกากกัมมันตรังสี และต้องจัดทำรายงานของประเทศที่มีเรื่องนโยบายการจัดการกากกัมมันตรังสีและเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว

ประธานให้ข้อสังเกตว่า ชื่อและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการชุดนี้เป็นการกำกับดูแล เฉพาะเจาะจงเพียงสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสีเท่านั้น จึงขอสอบถามความเห็นในที่ประชุมว่าการพิจารณา และให้ความเห็นต่อร่างกรอบนโยบายแห่งชาติฉบับนี้จะเกินอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการชุดนี้หรือไม่ และมีแนวทาง ในการดำเนินการอย่างไรเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ โดยเสนอ ๒ แนวทางให้ที่ประชุม

5 พิจารณาดังนี้

๑. เสนอให้คณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ แก่ไขคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการชุดนี้ โดย ขยายขอบเขตอำนาจหน้าที่ให้สามารถกำกับดูแลกากกัมมันตรังสีแบบครบวงจร รวมถึงเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว

๒. แต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจ เพื่อดูแลด้านนโยบายกากกัมมันตรังสีโดยเฉพาะขึ้นมา

นายพิสิฐ สุนทรภักย์ (ผู้แทนสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ) ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ปัจจุบันกากกัมมันตรังสี 10 ในประเทศไทยที่อยู่นอกระบบมีอยู่จำนวนมากและกำลังมีปัญหาในการจัดการ เช่น ซีเถ้าฝุ่นโลหะปนเปื้อนรังสี (arc furnace dust) การปล่อยทิ้งกากกัมมันตรังสี หรือการรื้อถอนอาคารต่าง ๆ ที่มีวัสดุกัมมันตรังสีเจือปน ซึ่งยังไม่มี คณะกรรมการใดกำกับดูแล จึงขอสนับสนุนให้แก้ไขคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการชุดนี้ โดยเปลี่ยนชื่อ “คณะกรรมการกำกับดูแลสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี” เป็น “คณะกรรมการกำกับดูแลการจัดการ กากกัมมันตรังสี” และขยายอำนาจหน้าที่ให้สามารถกำกับดูแลกากกัมมันตรังสีแบบครบวงจร เพื่อให้เห็นภาพรวมทั้ง

15 ระบบจะได้แก้ปัญหาได้

นายวิจารณ์ สิมายา (ผู้แทนมูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย) แสดงความเห็นว่าเป็นด้วยกับข้อเสนอ ของนายพิสิฐ สุนทรภักย์ ในการปรับเปลี่ยนบทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการชุดนี้ให้ครอบคลุมกิจกรรม ทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับกากกัมมันตรังสี เพื่อให้เกิดความปลอดภัย ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพและเห็น ด้วยกับข้อเสนอของประธาน หากเห็นว่าการพิจารณาร่างกรอบนโยบายแห่งชาติฉบับนี้ ไม่อยู่ในกรอบภารกิจหรือ

20 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการชุดนี้ ก็เห็นควรแจ้งและเสนอแนวทางให้คณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ ทราบ ทั้งนี้ เรื่องนโยบายและแผนเป็นเรื่องสำคัญ อาจตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจขึ้นมาโดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามาร่วมพิจารณาและขับเคลื่อน แล้วรายงานต่อคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติทราบต่อไป ขอสอบถาม ฝ่ายเลขานุการว่า คณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติมีอยู่ทั้งหมดกี่ชุด และมี คณะกรรมการชุดใดมีบทบาทหน้าที่เกี่ยวข้องที่สามารถพิจารณาร่างกรอบนโยบายแห่งชาตินี้ได้หรือไม่

25 ฝ่ายเลขานุการชี้แจงว่า ปัจจุบันมีคณะกรรมการที่ปฏิบัติหน้าที่ภายใต้คณะกรรมการพลังงาน นิวเคลียร์เพื่อสันติอยู่แล้ว ๑๕ คณะ ซึ่งเมื่อพิจารณารายชื่อคณะกรรมการทั้งหมดแล้ว เห็นว่าไม่มี คณะกรรมการใดที่เกี่ยวข้องและสามารถพิจารณาร่างกรอบนโยบายนี้ได้ หากแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจ ขึ้นมาเพื่อพิจารณาเฉพาะนโยบาย เมื่อคณะกรรมการปฏิบัติการกิจตามคำสั่งเสร็จสิ้นแล้ว คณะกรรมการเฉพาะ กิจนั้นก็จะถูกยุบไป กรณีนโยบายแห่งชาติเป็นการดำเนินการระยะยาวต้องมีการทบทวนปรับปรุงนโยบายอย่างน้อย

30 ทุก ๕ ปี จึงเห็นว่าไม่ควรตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดูแลนโยบายระยะยาว

นายวิจารณ์ สิมายา (ผู้แทนมูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย) เห็นว่า ปัจจุบันมีคณะกรรมการที่ อยู่ภายใต้คณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติอยู่แล้ว ๑๕ คณะ แต่คณะกรรมการดังกล่าวไม่เกี่ยวข้องโดย ตรงที่จะพิจารณานโยบายแห่งชาติว่าด้วยการจัดการกากกัมมันตรังสีและเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว จึงเห็นด้วยที่จะ เสนอให้แก้ไขคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการชุดนี้ โดยขยายขอบเขตอำนาจหน้าที่ให้สามารถกำกับดูแลกากกัมมันตรังสี

35 ทั้งระบบ และขอให้พิจารณาปรับเปลี่ยนองค์ประกอบของคณะกรรมการให้มีศักยภาพเพียงพอในการกำกับดูแลกาก กัมมันตรังสีทั้งหมดได้

ประธานมีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า ปัจจุบันโครงสร้างสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติยังไม่มีกลุ่มงานใด รับผิดชอบเรื่องกากกัมมันตรังสี จึงขอสอบถามฝ่ายเลขานุการว่าเป็นไปได้หรือไม่ที่จะเสนอให้สำนักงานปรมาณูเพื่อ สันติจัดตั้งกลุ่มงานที่รับผิดชอบดูแลกากกัมมันตรังสีโดยเฉพาะ

40

นายพิสิษฐ์ สุทธราภัย (ผู้แทนสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ) ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า การกำกับดูแลกากกัมมันตรังสีประกอบด้วยงาน ๒ ส่วน คือ การอนุญาตและการตรวจสอบ ซึ่งเคยมีการเสนอให้จัดตั้งกลุ่มงานเพื่อดูแลเรื่องนี้โดยเฉพาะไปแล้วเมื่อครั้งมีการปรับโครงสร้างสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติใหม่ แต่ยังไม่ได้มีการตั้งกลุ่มขึ้นมาดูแลเรื่องกากกัมมันตรังสีเป็นการเฉพาะ เนื่องจากมีกองอนุญาตทางนิวเคลียร์และรังสี และกองตรวจสอบทางนิวเคลียร์และรังสีที่
 5 รับผิดชอบดูแลเรื่องกากกัมมันตรังสีอยู่แล้ว การกำกับดูแลกากกัมมันตรังสีจึงเป็นลักษณะการปฏิบัติงานร่วมกันทั้ง ๒ กอง อย่างไรก็ตามสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติกำลังจะปรับโครงสร้างใหม่เร็ว ๆ นี้ โดยจะเรียนผู้บริหารให้ทราบปัญหาและเสนอให้จัดตั้งกลุ่มงานรับผิดชอบเรื่องกากกัมมันตรังสีนี้อีกครั้ง

มติที่ประชุม ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติดังนี้

๑. เห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติปรับปรุงแก้ไขคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการกำกับดูแลสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี โดยให้ฝ่ายเลขานุการแก้ไขคำสั่งแต่งตั้ง เปลี่ยนชื่อ ปรับองค์ประกอบ
 10 ของคณะอนุกรรมการให้เหมาะสมและขยายขอบเขตอำนาจหน้าที่ให้สามารถกำกับดูแลกากกัมมันตรังสีแบบครบวงจร รวมทั้งเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว

๒. เห็นชอบให้เสนอสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติจัดตั้งกลุ่มงานที่รับผิดชอบดูแลกากกัมมันตรังสีโดยเฉพาะ เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาของประเทศที่มีในปัจจุบัน

ทั้งนี้ ให้ฝ่ายเลขานุการนำเสนอร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาในการประชุมครั้งถัดไป

ประธานกล่าวขอบคุณอนุกรรมการและนัดหมายประชุมคณะอนุกรรมการกำกับดูแลสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๔

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๓๐ น.

15

(นางสาวธนาภรณ์ ศรีแก้ว)
 วิศวกรนิวเคลียร์ชำนาญการ
 ผู้จัดรายงานการประชุม

(นายไชยยศ สุทธราภา)
 วิศวกรนิวเคลียร์ชำนาญการพิเศษ
 ผู้ตรวจรายงานการประชุม

20

(นายรุจพັນ เกตุกล้า)
 อนุกรรมการและเลขานุการ